

Collegebericht

Collegevergadering: 16 juni 2020

Zaaknummer : 624877
Afdeling : Ruimtelijk Beleid
Portefeuillehouder : N.F. Mulder (A.P. van der Have)
Openbaarheid : Openbaar

ONDERWERP

Collegebericht: Actualiteiten 5G

In juli 2019 introduceerde het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna EZK) een wetsvoorstel ter implementatie van de Europese Telecomcode in de Telecommunicatiewet. De wijzigingen zijn mede gericht op het faciliteren van de uitrol van een 5G netwerk. Heemstede heeft gereageerd op de internetconsultatie van het wetsvoorstel (zie bijlage). Het Ministerie van EZK heeft toegezegd een verzamelbrief te versturen naar alle gemeenten die gereageerd hebben op de internetconsultatie. Tot op heden hebben wij deze brief nog niet ontvangen.

In de commissie Middelen van 11 maart 2020 is toegezegd dat het college terugkomt met informatie over 5G zodra er meer bekend is (actiepunt 20-05). Dit collegebericht informeert u over de stand van zaken rondom de uitrol van 5G zoals bij ons bekend.

Uitrol van een landelijk netwerk

Het Actieplan Digitale Connectiviteit van de Rijksoverheid verplicht telecomaانبieders een geografische dekkinggraad van 98% in elke gemeente te realiseren. Hiervoor zijn drie frequentiebanden gereserveerd: 700 MHz, 3,5 GHz en de 26 GHz. Deze frequentiebanden worden gevraagd onder de telecomaانبieders. De landelijke uitrol loopt gefaseerd volgens de volgende planning van de telecomaانبieders:

Fase 1	Nu - 2022	Uitrol 700 MHz band voor mobiel gebruik 5G 5G-ready maken van de bestaande opstelpunten door de telecomaانبieders Verdichting van het netwerk: landelijk 10% toename antennes
Fase 2	2023 - 2030	Uitrol 3,5 GHz band Introductie small cells op kleine schaal (drukke plekken zoals voetbalstations)
Fase 3	Onbekend	Uitrol 26 GHz band Deze band is nog in ontwikkeling. Het is onduidelijk wanneer deze beschikbaar komt in Nederland.

Deze planning is onder voorbehoud van de uitkomst van de frequentieveilingen en de investeringen van de telecomaانبieders in het 5G netwerk.

Het Ministerie van EZK is bezig om het wetsvoorstel Implementatie Telecomcode te wijzigen. Ministerie van EZK heeft twee overleggen met gemeenten georganiseerd om deze reacties te bespreken. Meer dan 20 gemeenten hebben een bijdrage geleverd. Ook Heemstede was hier ambtelijk bij aanwezig. Naar aanleiding van deze bijeenkomsten hebben de VNG en GPKL¹ gezamenlijk een

¹ Gemeentelijk Platform Kabels en Leidingen

Collegebericht

Collegevergadering: 16 juni 2020

aantal wijzigingen voorgesteld, vooral rond het verplicht toestaan van plaatsing van small cells op de gemeentelijke infrastructuur. Hierover later meer.

Op 25 mei 2020 heeft de voorzieningenrechter besloten dat de Nederlandse Staat haar voorbereidingen voor de uitrol van 5G mag doorzetten, te beginnen met de 700 MHz frequentie veilingen in de zomer van 2020.

(Ruimtelijke) impact

Er bestaat nog veel onduidelijkheid over de exacte impact van de uitrol van 5G op gemeenten en de fysieke leefomgeving. De plaatsing van meer antennes en het aanleggen van meer glasvezelbekabeling is afhankelijk van de vraag en het aanbod.

Op dit moment doet het Ministerie van EZK onderzoek naar de impact van de nieuwe Telecommunicatiewet op de processen en organisatie van gemeenten. Daarnaast laat het Ministerie van EZK onderzoek doen naar de verwachte groei van het aantal antennes. Het ministerie ziet dit onderzoek als voortbouwend op de ruwe schatting van de telecomaانبieders: een toename van het aantal opstelpunten met 10% voor de komende jaren. Bij vergunningsplichtige antennes leggen telecomaانبieders hun verzoek neer bij de gemeente. Op dit moment hebben wij nog geen concrete verzoeken voor een nieuwe 5G-antenne ontvangen.

Met de komst van 5G wordt ook een nieuwe antenne geïntroduceerd: de small cell. Deze kleine antennes genereren hoge snelheden, maar hebben een zeer kort bereik van enkele tientallen meters. De Telecommunicatiewet verplicht gemeenten om mee te werken aan elk redelijk verzoek tot de plaatsing van dergelijke small cells aan publieke gebouwen en infrastructuur. De definitie van een small cell en de mogelijke weigeringsgronden werkt het Ministerie van EZK op dit moment verder uit. Naar verwachting treedt de gewijzigde Telecommunicatiewet eind 2020 in werking.

Rol van de gemeente

De uitrol en het faciliteren van telecommunicatie is de verantwoordelijkheid van de nationale telecomaانبieders. De gemeente heeft slechts een faciliterende rol door de verlening van de vergunningen.

In het Antenneconvenant uit 2010 staan de afspraken tussen de telecomaانبieders, het Rijk en de gemeenten over de plaatsingsprocedure van antennes. Tot 5 meter zijn antennes vergunningsvrij. Voor zendmasten en antenne-installaties die hoger zijn dan 5 meter, is een omgevingsvergunning van de gemeente nodig. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure (incl. inspraak) doorlopen. Deze afspraken zijn eind 2019 met een jaar verlengd. Naar verwachting wordt eind 2020 het convenant herzien en worden ook afspraken gemaakt over de plaatsing van small cells.

Op dit moment volgen wij de ontwikkelingen en onderzoeken wij de (on)mogelijkheden voor gemeentelijk beleid.

5G en gezondheid

Een kleine groep inwoners maakt zich zorgen over de uitrol van 5G. Zij vrezen dat de elektromagnetische straling van 5G schadelijk is voor de volksgezondheid en de natuur. De adviezen van officiële wetenschappelijke adviesorganen zoals de

Collegebericht

Collegevergadering: 16 juni 2020

World Health Organization (WHO) en de Gezondheidsraad zijn voor ons richtinggevend.

Alle 5G-antennes moeten voldoen aan de internationale ICNIRP-blootstellingslimieten voor radiofrequente elektromagnetische velden. Als de straling onder deze limieten blijft is er geen reden om aan te nemen dat 5G schadelijk is. De wetenschappelijke adviesorganen concluderen dat in het wetenschappelijk onderzoek geen bewijzen zijn gevonden voor negatieve effecten op de gezondheid als gevolg van blootstelling aan elektromagnetische velden onder de limieten. Daarom is er volgens de adviesorganen vooralsnog geen aanleiding om aan te nemen dat 5G schadelijk is voor de volksgezondheid en natuur. Het Agentschap Telecom houdt toezicht op de blootstellingslimieten door steekproeven uit te voeren.

Telecomaanbieders kunnen 5G nu al aanzetten

Dit gebeurt door Vodafone via de huidige 4G frequenties. Dit geldt dus niet voor de eerder genoemde frequenties die gereserveerd zijn door het Ministerie voor 5G. De telecomaanbieder hoeft hier geen melding van te maken. Wij weten daarom op voorhand niet welke antennes 5G (gaan) faciliteren. Het Antennebureau houdt via het Antenneregister landelijk bij waar antennes staan en waar ze voor worden gebruikt. Eind mei zijn de 5G-locaties toegevoegd aan het register. Op dit moment faciliteert Vodafone 5G via twee antennes (Sportparklaan 16 en Leidsevaartweg 19) in Heemstede.

Communicatie

De behoefte aan informatie vanuit de maatschappij wordt groter. Wij ontvangen regelmatig brieven van inwoners en belangenorganisaties. Om onze inwoners zo goed mogelijk te informeren is er een projectpagina ingericht op de gemeentelijke website met antwoorden op de meest gestelde vragen. Daarnaast verwijst de pagina ook naar relevante websites van het Ministerie van EZK, het Antennebureau en het Kennisplatform ElektroMagnetische Velden.

BIJLAGEN

- Reactie Gemeente Heemstede op de internetconsultatie Wetsvoorstel Implementatie Telecomcode (09-09-2019)

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
De heer E. Wiebes

Verzenddatum : 9 september 2019
Ons kenmerk : 460122
Onderwerp : Reactie op consultatie Wijzigingsvoorstel Telecomwet
Bijlage(n) :

Geachte heer Wiebes,

U kondigt een wijziging van de Telecommunicatiewet waardoor het 5G mogelijk wordt gemaakt.

Voor de uitrol van het 5G mobiele netwerk wordt van de gemeenten verwacht dat zij hun publieke infrastructuur en gebouwen beschikbaar stellen voor de hiervoor benodigde zendapparatuur. De diverse consequenties hiervan hebben wij nog niet helder voor ogen. Welke eisen mogen wij hieraan stellen, bij voorbeeld ten aanzien van stedenbouwkundige inpassing? En mogen wij weigeren dat gebruik wordt gemaakt van onze eigendommen? Hoe worden onze inwoners hierbij betrokken? Met name de direct aanwonenden die op korte afstand van hun huis geconfronteerd worden met een zendinstallatie.

Wat zijn de eventuele gezondheidsrisico's voor onze bevolking door straling? Wij en leden van onze gemeenteraad ontvangen hierover brieven en e-mailberichten van verontruste bewoners. Wij hebben de GGD Kennemerland gevraagd ons hierin te adviseren. De GGD stelde onlangs: *'Wat betreft het gezondheidsrisico geldt dat we, op basis van huidige kennis, niet verwachten dat er met de komst van 5G schadelijke gevolgen voor de gezondheid zullen zijn. Mits het 5G-netwerk, net als de huidige mobiele netwerken, voldoet aan internationale blootstellingslimieten voor elektromagnetische velden. Als de blootstelling onder de daarvoor geldende limieten blijft, is men voldoende beschermd tegen de nu bekende schadelijke gezondheidseffecten, zoals opwarming van delen van het lichaam.'* Wij gaan er vanuit dat deze informatie klopt. Wij pleiten ervoor dat het Rijk goede informatie verstrekt over de gezondheidsaspecten en er zo nodig nader onderzoek wordt verricht naar de gezondheidsrisico's van de uitrol van het 5G netwerk.

Wij gaan er vanuit dat de hierboven gestelde vragen zullen worden beantwoord en de bij ons bestaande onduidelijkheden en onzekerheden worden weggenomen. Graag vernemen wij uw antwoorden voordat met de uitrol van de 5G (in Heemstede) wordt begonnen.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Heemstede,

mevr. H.W. de Vos
secretaris

mevr. mr. A.C. Nienhuis
burgemeester